

lènnèè à nòààéó ààèèéíāī òāíā. Āāííóp çāíēñū, īī÷òè àāāēāāò íóp īī īíāī÷ēñēāíūī ðóēīīēñīūī nīēñēāī, īīçāíāéøēā èçāāòāēè, èññēāāíāāòāēè, īāðāāíā÷èè è èēíāāēñòū (Āāēēpéò, Ī. Āāðæāðīí, Ā. Í. Òàòèùāā, Ā. Ō. Ēāðāāðā, Āíèò-ðéè ßçūēíā, Ī. Āāāðçāē, ×. Āēçēè, Ā. Ē. Īāēāēí, Ī. Ī. Øāñòèíā, Āæ. Īóēēā, Ī. Ī. Āēāēñāāā è Ī. Ōāñíāð) íáú÷īī nīīòíīñèè nī nēíāīī *nāī íāāū* áíēāā à ðāçóēūòàòā ÷ðāç-íāðííāī ÷èòàòāēñēíāī āíīūñēā, ÷āī íāó÷íé è íòāðīðāòàòèè *1. Íā nēāāóāò āóíāòū, ÷òí āñā èññēāāí-āāòāēè nī÷ēíāíēy Ī. Ēāðíēíē íāðā-íē÷ēāpòñy yòèì nīēñēīī. Íī èāē íáúāēòēāíī īīāíāòèè èòāēyí-ñèè èçāāòāēū “Ēñòíðèè īííāāēíā” Āæ. Īóēēā, “āðóāēā īíāòíðyēè è īðíāíēæāèè īðāæíēā íøēāēè, ā áíēūøēíñòāā nēó÷āāā āíīīēíēā íó-òāíēóó è íāāíðāçóíāíēā”.

Íāñóúíñòū āāøèòðíāèè īīā-ēðāíēyāòñy āūā íāíēì íāñòíy-òāēñòāíī: īī óòāāðæāāíēp Ī. Ī. Øāñòèííē, “yòí óēāçāíēā īēāíī Ēāðíēíē īíñēóæēēī īðē÷ēíē òāē íāçúāāāíé òāíðèè þæííāī īðíēñ-ðíæāāíēy nāííāāíā, ēíòíðíē īðē-āāðæāāēñū è nīāāòñēā yòíí-āðāòū. Āāòíðū yòíē òāíðèè Ōèøāð è Ēāñòðāí īðāāíēāāāēè, ÷òí nāííāāū īāðāíā÷āēūíī æèè þæíāā, āāā-òí ā āāðóíāūyō Áíēñāy, íòéóāā áúèè çàòāī āūòāñíāíū

īííāíēí-òàòāðāíē íā nāāāð” [5: 211-212].

Ā ēíēāā èòāēyíñēíāī āāòíðā èç òðāð óíííēíāíēè [5: 57, 48, 72] èñēííúé yòííēì āāēíāēū íāçāāí ā ðyāó īíēíðāííūð īííāíēí-òàòāðāíē īííāí÷ēñēāííūð yòíí-ñíā, ā nīēñēā n īòííñēòāēūíī nòðíēííē ēíāēēíē èíāííāāíēy. Īíyòííó īðēíāðāòāāò çíā÷èìñòū òíò òāēò, ÷òí, īðēñòó-íāy ē īāðā÷ēñēāíēp n īðāāòā nā-íūð āíñòí÷íūð è nīñāāíēð íāðíā-íñòāē n īðíāāēæāíēāí íā çāíāā (ò.ā. īíæíí īðāāííēíæèòū, ÷òí çā òí÷éò íòñ÷āòā ēíòíðíāòíð āçyē nòāāéó òāíā, āāā āāòíð īðíāúē āēèòāēūííā āðāíy), Ī.Ēāðíēíē èñ-ēííúé yòííēì Samoget(ās) ðāñíí-ēíæèè íāāó íāðíāāíē, ēíòíðūā nāíēì íāñòíí íāēòāíēy áúèè áíēāā āēèçēè ē Áíñòí÷ííē Āāðííā, ÷āī ē Nēāēðè: “Ēèòāè, íāēíāíū, Nīēāíāè, Ēāðā-Ēèòāè... Áðóòāèè, īíðāāū, Ōóðèè, Ōíçāðū, Nāííāāū, Īāðñū, Òāðèè”.

Ā āāóð āðóāēð nēó÷āyō òāè èíā-íóāíūā Samogetas~Samogedos *nā-ííāāòū* íāíñēèì ēāāāòíí īðāðāē-òāðēçíāāíū nīñāāñòāíī n īíēó-òāíòāñòè÷āñēèè *Parossitas*. Ēç íāíēð òðāāíāíòíā nāíúé īíā-ðíāíúé īíāāñòāóāò í òíí, ÷òí, “Inde reuertentes iuerunt in terram *Morduanorum, qui sunt Pagani*, venerunt eosq; bello devicerunt. Inde procedentes contra Byleros, id est,

ñ ñeàeðñeíé íàðíáííñòùp, òàe èàe
ííà ñòíeù íáííííñeíáííà
ííeñàíeà *íñááíñàííáíá* ííæíí
ííááñòè áíeùðeíñòáí eáñíùð
íàðíáííñòáe è ààæá - àðòáeù
íðíòíeèíá. Áíðí÷áí, áíeàá ñó-
ùñòááííí íáñòíyòáeùñòáí, ÷òí
í ííeíðáíeè ñáííááíá òàðàðàíe,
èàe íáðàùáàò áíeíàíeà ñàí
À.È.íàeàeí, íàò è ñeíáà íe á
íáííííñeíáíùð íííáíeùñeèð, íe á
èeðáeñeèð áííeàð. Íáóááàeðáeù-
ííe ííæíí íàçààòù è íííùðeò áñáð
éíííáíòàðíðíá íàeðe ííeíùð *íá-
ðíññeð íá* ñðáàe òeíñeí-ñáííáñ-
eèð íàðíáíá, íàeðáàðeèð íà çàíeýð
íáðíñeíé è Áyòñeíé áóááðíeé, eáí
eááíòeðeèàòeý yòíe íàðíáííñòè
áàçeððáòñy íà ííeíæáíeè í ñàíí-
áààð, ò.á. ííeðáàòñy íà eíáe÷áñeè
íáááðíóðp ííñùeèð, éíòíðàý ñàíà
òðááíáeà áíeàçàòáeùñòá.

Íðáàeèùííe áàðeððíáeá ñííð-
íùð yòííeííá ííæáò ñííñíáñò-
áíáàòù ííeíàíeá çàáòáeèðíááí-
íùð çàíùñeíá ðàçáááùáàòáeùíí-
íeññeííáðñeíé ííáçáeè íeáíí
Èáðíeíe. Èàe eçááñòíí, áeááíàý
òáeù íeññeè çàeèp÷àeáñù eñeèp÷e-
òáeùíí á òíí, ÷òíáù, ííáíáðáááý
áñááðííáeñeèé óæáñ íò íáðáíáí
íàðáñòáeý "òàðòàðíá", ðáàeèçí-
áàòù ííeèòe÷áñeèé íeáí íí óñeèá-
íeð áàòíðeðáòà ðeíñeíé óáðeàe
á Ááðííá [ííáðíáíá ñí.: 16: 191-
210]. Óáíáeáòáíðyý áàeùíáeðeá
áíæááeáíeý íàíù è èðáñòííñòáá

íí íeíí÷àòáeùííó ííeíðáíeð
Íðóññeè, àðíðáíeð á Èeðáó è Ýñ-
òíeð, eñeèp÷eòáeùííá íáñòí á
yòíí íeáíá çàíeíàeà è íeáàeè-
ðíáeà ðóññeíáí íðíòeáíáeñòáeý,
eáí eíáííí ðàçáðíí Áeáeñáíáðíí
íááñeèí øáááíá áí áðáíy íááñeíé
áeðáù /1240/ è òááòííeèð
èðáñòííñòáá íà ×óáñeíí íçáðá
/1242/, áùñòóíeáíeý á íðeááeðeèó
ííííðñeíáí eíyçy Ñáyòíííeèá ñíí-
ñíáñòáíáeè áçðùáó ññáíáíáe-
òáeùííe áíòeíáíáðeíé áíðùáù
íðóññíá /1242-1249/.

Íí áíçáðàùáíeè eç íeññeè á ñáy-
çe ñ íáííáeáííe ííeèòe÷áñeíé
óñòáííáeíé óæá áíòíáíá ñí÷eíá-
íeá íàíñeèí eááàòíí áúe íòðááe-
òeðíááíí. Á íeíí÷àòáeùííe
ðááàeèeè ðóññeáý òáíàòeèá áúeá
óñeèáíá è áíííeíáíá ññùeèáíe íà
ðóññeèð áóðíáíeèíá, çáááðáíeýíe á
yéíáù áíòíáííñòè ðóññeèð eíyçáe
è íàðíáà íðeíyòù èàòíeè÷áñeíá
ááðíeñííáááíeá, èàðòeííe ðàçí-
ðáíeè á Èeááá è íà ðóñe, éíòíðàý á
ñeó÷áá ííáíáí íàðáñòáeý íííáíeí-
òàòàð yéíáù áeááíááðy eñeóñííe
àeíeííàòeè è áàòíðeðáòó íàíù
ííñeóæeð áeý çàíááííe Ááðííù
ùeòíí, áóðáðííe çíííe. Íñíáíáí
áíeíàíeý çáñeóæeááàò òàeò, èàe
íàíñeèé eááàò íáááòñíùñeáíí
ðáàeèòñy ñáíeíe áðóæáñeèíe íò-
ííðáíeýíe ñ íòòíí Áeáeñáíáðá
íááñeíáí, áeèeèeí eíyçáí ðóñe
ððíñeááíí Áñááíeíáíáe÷áí (éíòí-

òùé òðààííòòààèè ààòòðò à òìé-
là÷è ñàíààí àíéíà Òàíàðà), òòìà-
÷ààò ñàíò àéèçííòò ñ éíýæñèèèè
èèèðèèíí Áóáàðèààí è ñèóæèðàèàí
ðèíàíí. Íà òðèíàðà ðàçíðáíèý
ðíííèè òíàéí ðàçæèààý àíòèòà-
òàðñèòò èñòàðèò, òèíèííàð òà-
çèàààò òàíðààèèàíèà ààðííàéñèíàí
ààéíàíèý èñèèò÷èòàèüíí à ñíàèà-
ñèè ñ òíèèòè÷-àñèèèè òàèýíè ðèí-
ñèíé óíèè, ýéíáü çàðò÷èàðáèñý
ðòííèè òàéòðàèèòàòòí òòííè-
òàèüíí òèààèòèèè. Íà ñèó÷àéíí,
÷òí ààðííàéñèàý òàíðààèèííòò
òàíòààèèèè ààòòðà ñíàíààààò ñ
òèààèíüí òàðàñòàèàí Ààòü òà
Ààðííó: òà Àáíàðèò, òà Áíààèò è
òà Ííèüðó (÷àðàç òðòíèò è Èèò-
àò), ò ÷àí, èàè èçààñòíí, ààð-
òàíèèè èííàòàòò Òèèàðèò Ì òí-
ñíàðèè èçààñòèòò òèñüííí àíàèèñ-
èíàí èíðíèý [1241/12:143]. Á ýòíé
ñàýçè òàéíòòðòò çíà÷èííòò
òèíàðàòààò è òàéíà ñíàíààèèà,
÷òí òðòíèèè òàíðààèèèàí òíí-
àíèüñèíàí àòòðàíèý ààðòàíàèè
Áòòè-òàí /1205-1248/, èíòòùé áüè
èçàðàí ààèèèè òàííí à 1246 àíàò,
ò.à. èí àðàíàíé òèàüòèý Èàðíèèè
à òòààèó.

Íá í íæð ð ñeoæèòü äíêàçàòäëü-
ñòâîî óðäëüñêíé ððeoðî÷÷ííñòè
ííèìüò *íàðíññèò íá* è í íáíèá
ìææíá íòíñèòäëüí ñíñíáá
çàüèòü äüíîò ðò è êíàðíá,
áñèè ó÷ñòü, ÷ò í á òá äðáíáíá
ñáíáé èññèñòîñòüð è çááíèí-

÷áíííñòùp òàðàèòáððçíáàèàñü è áíèùøàý ÷àñòù ñàààðà Áàðííü è, á ÷àñòííòè, íðóññèý èèè Èèòàà. Íí ñèíààí Áàèèà Áíííèìà /XII á./, íðóññèý “òàè çàùèùáíà íçàðàìè è áíèíòàìè, èàè íà áúèà áú óèðáí-èáíà èðáíííòýìè èèè áíðíààìè íí÷áíó íèèòí íà ìíæáò áà ííèí-ðèòü, òàè èàè íà ìíæáò íáðáèòè ñ áíèñèíí ñòíèùèí íçáð è áíèíò” [2:99]. Áíó àòíðèò áàòíð ðàííá-ñàáíáààèíáíé ýíóèèèííààè “í ñáíèñòáà áàùáé” Áàðòíèííáé Áíáèèéñèèè /íè.1190- ííñèà 1250/, íòìáòèà, ÷òí ðíàñòááíáy íðóñ-ñàí *Êáèò ííèý* (ííàðàçóíáàý Èèò-áó) èçíáèèòáò “àèèèìè æèáíòíùìè è ñèíòíì. Çàùèùáíà ííà èàñàìè è áíèíòàìè, íáèààáy íáíííáèìè áðò-àèìè óèðáíèáíèýìè, èðíìà ðàè, èàñíà è áíèíò” [12:83]. Ýòà ñòðàíà íà íáíéàáíà áíèìàíèàì è á ðóññèèð íàìýòíèèàð, à áàòíð Æè-òèý éíýçý Àèàèñàíáðà íáàñèíáí /XIII á./ áàæá áùðàçèñý íáðàçíí: “Èèòàà èç áíèíò íà ñàò íà áúíèèèààð”. Íà çàáíèí÷áíííòù íáàèò íðèààèòèéñèèò íáèàñòáé íáðàùàèè áíèìàíèà á “Ááyíèýð” Áààí Áðáíáíñèèé, á ñáíáé “Óðí-íèèà” Áàèùíèùà è áð. Èññèàáí-àòáèè ñòíáýòòý áí ìíáíèè, ÷òí á òó ýííðó çà íáíðíðíáèìè è íóùàìè íðóññèíáí ííàðáíè÷úý íðííòèðáèèñü íçáðà, ñíáàéíáííù ìáèáò ñíáíp áíèíòàìè è òðýñèíáìè, íáúáè íèíùààùp íéíèí

2000 eí² (áíáíúá àññèáú íà ýòíé òáððèòíðèè è íííúíá çàíèìàð ò 1450 eí²). Áíðí÷àì, ò÷èòúààý áúá áíèáíá àðáìý ñíððáíýáðóðñý á Ìðóññèè àìàèùáàìó ááðíááíèè ààæá ííñèá çàðáàð òà è íàñàæááíèý èàòí-èèòèçìà, çà òàèèì íèóðèàáíèèáì áù-ììì (èèè ìàðíì) ìíæíí òñìíððáòú è ýçù÷áññèè íáðýä ì÷èùáíèý ñáýùáííúì ìáíáì è ááñáíáíáì ðáèèèèçííáì ííñòà (÷òí, àèàèì, è áùèí íáúáðáíí áéíèää). Íáèííáò, òàèèìó ñííðíáñáíèð èçèíæáíèý Ìèáíí Èàðíèíè íá ìðíðèáíðá÷àð è èáñíúá àðáìýíèè ìðèáàèòíá, èíòí-ðúá, èàè èçááñòíí èç èñòíðèè, óèðúáàèèñù è áíðíèèñù ñ èðáñòí-ííñòàìè èç ÷àùíá.

Ó÷èòúààý çàíááíááðííáèñéóð íàíðáàèáííñòú íàçèááíèè è, á áíèùðáè ìáðá, “ðóññèèá èñòíèè” ìñáááìèèáííñòè ìàíñèíáì ðáçè-ááíòà, ííá *íàðííñèòàìè* áííñòòè-ìì òñìàòðèáàòú ìíðáááèýáðáá ñðááíáááèíáòú ìðóññíá òíðíùáíí-èðííè÷áññèá ðóññèíá òíèèíááíèè èèè *íàð + ñíñàòú*, íáðàìèáííá ñóò òèèñíì –*it* è èàòèíèíèè òèàè-ñèáè (ñð. ñ *mordovite, moskovite* è èíúìè ýòííèèàìè à ááðííáèñèèò ýçùèàð), èèè òíèèíááíèè *íàðí(i) + ñúò (úé) **2*.

Íáìàèíáàæíúì ñàèááòáèùñòáíì ìðèáàèòèèñèíáì ðáñííèíæáíèý *íà-ðííèòíá* ýáèýáðñý áúá íáíí ñíáíà-ááíèè, óñèíèùçíóáðáá ìò áíèìàíèý èññèááíáàòáèáè. Áíèíòú áí XV á.,

èàè ñàèááòáèùñòáíáàèè ìíèùñèèè èñòíðèèíáðàò ß.Äéóáíø /1415-1480/ è èðáèíáñèèè èáíííèè Ì.Ìá-ðíáñèèè /1457-1523/, ñáááòúèà á ñááááíèýò Ì. Èàðíèíè ðíòý áú ìí “Áàèèèííó çáððáèò” /1244-1264/ Áèíðáíòèý èç Áíáá, ó èèòíáðáá (è èð ááíáòè÷áññèèò ðíáñòááííèèíá ìðóññíá) áíèáá ìííóèýðíúì ñíí-ñíáíì ìðèáíòíáèáíèý ìèùè áùèí çàíáèáíèè, ÷áì áàðèà: “Ìèùà ó ýòíáì ìèáíáíè ñèóáíá è ñóðíáà; áá ñòðýíàð ò á ìíñóáá è áíðèèàð, ñèáíèáííúò èç ìóèè, è ÷àùá ìáèóò íà ìáíá, ÷áì áàðýò á áíáá”. Á ìðíáíèæáíèè ñáíáá ìíááñòáíáá-íèý ñòàððèè èñòíðèèíáðàò íáðà-òèè òàèæá áíèìàíèè íà ñííáóð (è íà óàèáèáíèè ñòíæóð ñ ìíèñáíèè ìàðííèòíá ìèáíí Èàðíèíè) íáíí-ìáðíóð ñááðæáíííñòú èèòíáðáá á ááá: ìíè “ðóèíáíáýòñý ñèàðáá-ííñòùð è á ìèùá ñèóíú, èðííá òáð ñèó÷ááá, èíááá òñòðàèáàðò ìúðí-úá ìèðú è óáíúáíèý áèý áíñòáè è ìðèáçæèò” [7:15; áíáèíáè÷íí: 13: 100-101]. Í÷áèèáíí, ÷ðáçìáðíáý ááðáæèèáíñòú á ááá ýòíè íáðíá-ííñòè áùèà ðíðíðí èçááñòíá è ðóññèè, çàèðáíèèàðè ìðíçàèùá *íà-ðíííñúòú* çà ñíñááýìè. Ìíæíí ìðáá-ìíèíæèòú, ÷òí á ìòíèàòó ìðè-áàèòú (èèè ìíèýèè?) ìíñèááíèì áááàèè ìðíçàèùá íáèíð.

Èíáííí òàèáý íáóíáðáííñòú á ááá è íáúáðáíá Ì.Ìáðíáñèè ìðè

īāūīē íāíāōēēē íóòā∅āñòāāííēē īīāðāçóíāāāē ēçāāñò íóp ñ 1620 āā. Èaðòó Ðīññēē īīāúāā∅āāī ā īñēīāēē āīēēāíāñēīāī éóíòā-āēīēīāòā Ē.Īāññū /1609/, āāā *Samogitia* ē *Samoieda* [10] īðāā-ñòāāēāíū ā ñīīòāāòñòāēē ñ īī-āāñòāīāāīēāī Ā.Īēāāðēý.

Ēñōīāý ēç ñēāçāííīāī, íāīðēāī-ēāí īñòðāīēāīēā Ī.Ī. Āēāēñāāāā ā íāāīēñē *Samoedorv.regio* ē ēçíāðā-æāīēþ íāāòíāī ā ∅éóðū, “ðīāā-òíāī” īðīòíēēā íā ēaðòā Āāēū-āçāāīþēēāðā /1516/ óñīòðāòū “íāēāñòū ñāīíāāīā” [1:160, ðēñ.25]. Īðīòíēē ðāñīīēīæāī ā āāðōíāē, ēðāéíā īðāāíē ÷āñòē īāíīðāíííē ēaðòēíū. Ñēāāā íāīðāāī īíā íā÷ē-íāāòñý ñ ēīāííāāīēý *Morden* “Īīðāāū” ē ñēāāī *Hungaria Magna* “Þāðū”. Īāæāó Þāðíé ē īðīòíēēī āīðāīē íāðāīēāíí ēçíāðāæāīēā ñēēííēāðāāīñý íāā āīð∅ēī ē āāū-ðāþūāāī īāð íóæ÷ēíū, īçāāēāā-ēāííā ñēīāāīē *Parositar genus*, ò.ā. “íāðíā īāðīññēòíā” (Ēīðāò 1899), ā ñīāīēóíííñòē īðāāñòāā-ēýý ñíāíē īāíīðāííóp ēēēþñòðā-ðēþ ēaðòíāðāòā ē īðēāāāāíííó īīāāñòāīāāīēþ īēāíī Ēāðīēíē. Āýòíē ÷āñòē ēaðòā īðīòēāīðā÷ēò īíāíēþ Ē.Ñ.Āāāðíāā, ēíòíðūē ñðā-āē ēñòí÷íēēīā Āāēūāçāāīþēēāðā óñīāòðēāāē ēāēēā-òí āīðíæíēēē íóòāē ēç īñēīāēē [3: 35; 4].

Òāēēī íāðāçíī, īíæíī çāēēþ÷ēòū, ÷òí īīā ñāīíāāòāīē īēāíī

Ēāðīēíē ēñēþ÷ēòāēúíī īīāðāçó-íāāāē æíóāū, ēāāēííó īīðāāíūāíēþ ēíòíðíē òāāòííòāīē āūā āīēāíā āðāíý īðāíýðñòāīāāē āā ðóññēēē ēñòíðē÷āñēēē ñīñāā.

ĪÐĒĪĀ×ĀÍĒß:

* Íā ēāñāýñū āñāð īīāðíāííñòāē ñī-īñòāāēāíēý īííāí÷ēñēāííūð ðóēí-īēñíūð ñīēñēīā ē ēíííēýðēē, óēā-æāī òíēūēí, ÷òí īāíā ēç íēð īðāā-ñòāāēýāò īī÷òē āīñēīāííā āēēþ÷āíēā ā īīíóēýðííā ā ñðāāīēā āāēā īííāíóíēēāíóííā “Āāēēēīā çāðòā-ēí” Āēíóāíòēý ēç Áíāā /íē.1190-1264/, ÷āðāāóýñū īòðūāēāīē ēç āðó-āēð ēñòíðē÷āñēēð ñī÷ēíāíēē. Ðāí-íāā ñīīòíāñāíēā ðāāēñòðāòēē ñ ñāīíāāāīē āēāēíī āīñōīāēò ē ēçāāíēþ Āāēþéðā 1598 ā., āāā ēā-òēíñēēē āāðēāíò īðāāñòāāēāí īāííāðāíāííī ñ òāēñòíī ēç Áíāā ē āíāēēēñēēī īāðāāíāíī, ē íóííñēòñý ē ýííðā, ēíāāā íāçāāíēā ñāīíāāū, ēāē óæā ēçāāñòíī, áúēí āēðóāēēçēðíāā-íī āēāāíāāðý ñīāíāñòíū ðóññēí-ēííñòðāííūí óñēēēýí [23]. Āñēāā çā íēí, òðāíóóçñēēē īāðāāíā “Ēñòí-ðēē” īī ðóēííēñē, í÷āíū āēēçēíē ē òāēñòó Āēíóāíòēý, ā 1634 ā. ñī-ñòāāēē Ī.Āāðæāðíí. Ē óæā āī āðāíā-íā Ā.Í.Òāòēūāāā, ēāē íòíā÷āēíñū ðāíāā, ýòā ðāñ∅ēòðíāēā óæā íā āū-çūāāēā ñīííāíēē [17:163]. Ā 1800 ā. ñ òðāíóóçñēíāī īāðāēçāāíēý 1735 ā. Ī.Āāðæāðííā áúē ñāāēāí ðóññēēē īā-ðāāíā, āāā īīā āēēýíēāí ēíāíēòíāī ēñòíðēēā ēñēííūē ýòííēí áúē

òàèæå ñîîò íàñáî ñ ñàîîíääàìè [11].
Òàèàý æå èääíòèòèèàòèý (ñî ññòè-
èíé íà À.Õ. Ëäðááðàà, èíòòòóé èíà-
ííàáíèà òíñèääíèð íàèáíí àòáíàèà-
ðååí èàè... ñàîíää-ääó [9:52-55]) áóèà
ííàááðæáíà Àìèòòèèà Ñçóèíáóì á
òàèñòà è èíííáíòàðèýò è òàðàè-
èäèíííé íóáèèèàòèè èàòèèñèíáí
òàèñòà è ðóññèíáí íàðááíàà /1825/
ííèíæèàðæé íà-àèí íàò-ííó èçó-á-
íèð ñíèñèá [15]. Ñ ýòíáí äðáíáíè
áñá ííèèäáóðòèè èçáàòàèè è íàðá-
áíà-èèè íà ííàááðàèè ñíííáíèð
òàèíá òíèèíáíèè: á 1838-1839 áá. ñ
ó-áòíí ðáçóèòàòíà òàèñòòèíáè-
-áñèíáí áíàèèçà 40 ñíèñèá í. Áááð-
çàèíí áóè èçááí è áííáó íàðááááí
íà òðáíóóçñèèé ýçóè èàòèíèèé
òàèñòòèíí ðóèííèè, èñííèüçíáíííé
í. Ááðæáðííí [24]. Á àèèíáèè
ñðááíèèòàèííé áíàèèç ñíèñèá "Èñ-
òòèè íííàèíá" òðáííèèè áíàèè-
-áíèí ×. Àèèè è èòàèüýíáò Äæ. Íóè-
èá [25]. Íà áíáñ èçíáíáíèè á òàèíá
ñîîòíáñáíèà è íáíóé ðóññèèé íàðá-
áíà À.È. Ìàèèíà 1911 á. [8], íàðáèç-
ááííóé á 1957 á. ñ áíííèíáíííè èí-
íáíòàðèýíè í. Í. Øàñòèííé [5]. È
ñèíáò, ñáíð èáíòò á ýòòò ñííí áí-
èñíá í "íñáááíñáííááá" áíáñèè òàè-
æå í. Í. Áèèñíááè í. Õàñíáð [1;18].

** Çàíáòèì, òòí ííáñòàííáíèè
í. Èäðíèè èíááò ñîòòááòñòáóð-
óóð áíàèíáèð ñ èíáóññèèè òðá-
ááíèýíè í ñàèòà èàðòèèññý, àèñýèð
íà íáííé íáá è òñèàèàðòèè ñááý
òíèèè çàíáòíí íèèè, è òòí áðá-

-áñèíá íàçááíèè ýòíáí íèáíáíè
áñòòííá áíñòíáèè è èíáíè íáííáí
èíàèèñèíáí áíòííáí íèáíáíè Áññáí.
Íáíáèí íáèüçý ñíàèñèèòññý ñ
æàèáíèè í. Í. Áèèñíááá ñáýçàòó
íáà ðàññèàçà -áðáç ýéíáó íííáíè-
ñèóð íàðááá-ó, èáí òðóáíí òðáá-
ñòàèèòó, òòí, àèááý ñáááíèýíè íà
ýòíé ñàèòà, èàòíèè-áñèè èááàò
óíóñòèè áó áíçííáííòó íáíáðòó
èð íàçèààòàèííóð ðàèèèèçíííòó á
ñáíáí òò-áòá, -ááí íáò á ñèó-áá ñ
íàðíèèòàèè [1]. Õàèíé ýòèííèíáèç-
òèè èíáííáíèý íáèí ñíííáíò-
áíáàòó è çíàèííòáí íáñíáèèè ñí
ñòàððáè íáíáò. *Borussen*. Ííèèáíýý
òíðíà àèèèí íàññòàèèýáò
èíèíáíá íðáíáðáíáíèè èç áðá-
Bopovci (èàè ó òòèííáý - [18:389]),
èèè èç èàòèí. Èíáííáíèý *borussi*,
Borussia. Á òíðíá *Burus* ñèíáí íí-
àðáñèè çàñàèáòàèñòàíáíí è
ááðáèñèè èóíííí-àèèííáòíí èç
Èñíáíèè Èäðáèèííí Òéóáíí /932/, íà-
ðáíè-èàèè òàðòèòòèð ííèèè ñ
ñáááðà Ìóññèáè è íáðáèí òèèá-
íýèáñü áíèíòó áí èííà XV á. (ñí.,
íáíòèíáð, á íàçááíèè ñí-èíáíèý
íáíó Ìèý II, áíèáá èçáñòòíáí èàè
Ýíáè Ñèèááè Ìèèèèííèè /1405-
1464/. Áíòí-áí, á íà-àèá áòíðíáí
òóñý-àèèòèý í.ý. óæá íðáíáèááèè
ííááý íàèñíáèà ýòíííèà: íáà
íàèè òòðáèíèè á íèñíá Áðóíí
Èááðòòòòèíáí (*Pruzos* - /1002/), á
"Õòííèè Èèííèè" Ááíèèà Èàò-

âeëñêîâî (*Prusiam* -/1226/). Î îîâîîâ-
ðàçèà âîñîðîèçàâââîèè *Íðóññêèè*
Íðóññîâ îîæîî íáíàððæèðü â ñðââíâ-
âêèâüð àíâèèñêèè (*Prutenia, Prussia*
“ñððâíâ”, *Prateni, Pruteni, Pructeni,*
Pruseni, Praceni, Pruceni
“íàðíâíñðü” –[12: 34, 77, 85, 93, 118
è äð.]), è îîèüñêèè èàðèèýçü÷íüð
èñðî÷èèèð (*Prusia, Pruzia, Pruzzi* –
[19]), è ààæâ â ððîññèî-íâíâðèî ñó-
âââíî èíââèñâ “Íîðçàíñèàý ððâ-
âà” (*Preusse, Preusch* - /1340/).

*** Íàðâ ððââíîèîæâíèâ íàðíàèð
èèðü îîàððæââíèâ â “Èíîðàððð-
ñêèè âíñóââð” *Àââðàçèý* *Òèèóáâðèè-*

ñêîâî /îè.1150-1235/: Îîèüðà íâííé
ñðððííé ñîððèèñâðñü ñ
ðððâíèâ. Â îîñèââíèâ “íàðíâ
ðððâíâ ððââí âî ððâíüâíèý
ððçâíñðè, ñððññðè è îððð è
íâíâðâííîó ðüýíñðâó” [12].
Ñóóññððâðð íâíèâ, ÷ðî ñâíè
ñââââíèý íî çàèñððâíâè ó ââðððà
«Îîèüñêèé ððîèèè» *Àèðððèè* *Èââ-*
èóââè /1160-1223/. *Âðð÷âí*, íâ-
âèíèâí ððîññêèè â ÷ðââíðâíèè-
÷ñððââ ðððèè è ðííèèââèèññü
ß. *Àèóâíð* [20: 271-272].

ЛИТЕРАТУРА

1. *Àèèñâââ* Ì.Ì. Ñèèèðü â èçâñðèè çàíââííâððîíâèèèè ðððâññð-
ââíèèèâ è ðèñâððèè *Õîî-Õîî* ââ. 2-â èçâ. *Èðèððíè*, 1941.
2. *Âííèè* *Àèè*. *Òðîèèè* è ââýíèý èíýçâè èè ððââèððèè îîèüñêèè. Ì.,
1961.
3. *Àââðîâ* 1962 = Bagrow L. At the Source of Cartography of Russia// *Imago*
Mundi. Amsterdam, 1962. Vol. XVI.
4. *Àââðîâ* 1964= Bagrow L. History of Cartography. Cambridge, 1964.
5. *Àèíââíè è âèü* *Èâðîèè*. *Èñððèè* ðííâèèâ. *Àèèüî* ââ *Ðóáððè*.
Ïððâññððââ â âíñðî÷íüâ ñððâíü. Ì., 1957.
6. *Âíâðîâííâ* *È.À.* ððèèââè òèèèèèââèè âíñðîíâððíñðè ððððèèè
â òèèèèèââèè èññèââíââíèýð// *Àðââíýð* *Ððñü*. *Âíððíñü* ððèèèèèèè. №
4 (10). - Ì., 2002. - Ñ. 5-20.
7. *Àèóâíð* ß. *Àððíâèèâèèâèè* áèðââ. Ì.-È., 1962
8. *Èíâíí ââ* *Èâðîèè*. *Èñððèè* ðííâèèâ. *Àèèüâèèü* ââ *Ðóáððè*. Ïð-
ððâññððââ â âíñðî÷íüâ ñððâíü/ ââââ, ðððââ. è ðèè. *À.È. ðèèèèâ*. *Ñíâ*,
1911.
9. *Èññèââíâíèý*, ñèèèèèè è íâýñíâíèè ððââíèâ ððîññèè èñððèèè
À.Õ.Èððââââ/ ððð. ñ íâíâ. *À.ßçðèèâ*. *Ñíâ*, 1819.
10. *Èððð* *À.* ððððèèè ðí èñððèèè ððîññèè èàððððâðèè. *Èèââ*, 1906.

- [illegible]